

Praktische tips: Samenlevingsovereenkomst en Testamenten

Samenlevingsovereenkomst | Belangrijke zaken om te overwegen

1. Wederzijdse Verzorging

Wanneer jullie langer dan zes maanden samenwonen, kan een samenlevingsovereenkomst ervoor zorgen dat jullie voor de erfbelasting als gehuwden worden beschouwd. Dit biedt grote fiscale voordelen, zoals een hogere vrijstelling en een lager belastingpercentage bij erven.

2. Inbreng van Vermogen

Brengen jullie beiden een bedrag in? Leg dit dan vast in de overeenkomst en blijf dit goed administreren wanneer er iets in wijzigt. Zo blijft duidelijk van wie welk vermogen is. Het volgende kan worden afgesproken:

- Nominaliteitsleer:
Iedereen krijgt precies terug wat hij of zij heeft ingebracht.
- Beleggingsleer:
Jullie laten de waardeontwikkeling (positief of negatief) van bijvoorbeeld de woning meetellen. Dit moet expliciet worden vastgelegd.

3. Kosten van de huishouding

- Kostenverdeling:
Gezien verschillen in inkomen, is het verstandig om kosten naar rato te verdelen.
- Levensverzekeringen:
Laat premies voor levensverzekeringen hierbuiten. Sluit een verzekering af per persoon en betaal deze kruislings. Dit voorkomt erfbelasting over de uitkering.
- Hypotheeklasten: Rente wordt vaak onder de huishoudkosten gerekend, maar dit hoeft niet standaard te gelden voor aflossingen. Gebeurt dit wel, dan betaalt ieder 50-50. Dit kan nadelig zijn als de één een groter/kleiner schuld aandeel in de hypotheek heeft dan de ander. Wil je dit anders? Neem dit expliciet op, zodat er geen oneerlijke vergoedingsrechten ontstaan.

4. Hypotheekverleden

- Als een van jullie al een hypotheek heeft gehad, zijn zaken zoals rente aftrek verleden, eigenwoningreserve en overgangsrecht belangrijk. Het kan gunstiger zijn om dit vast te leggen in een interne draagplichtovereenkomst om duidelijkheid te scheppen welk geld van wie is en om fiscale voordelen te behouden. Laat dit dan ook opnemen in de samenlevingsovereenkomst.

5. Verblijvingsbeding

- Bij overlijden blijven gezamenlijke bezittingen bij de langstlevende. Voeg hier een onherroepelijke volmacht aan toe, zodat de woning daadwerkelijk aan de langstlevende toekomt.

6. Pensioen

- Meld elkaar aan als partner voor nabestaandenpensioen. Hiervoor moet de samenlevingsovereenkomst aan de pensioenuitvoerder worden aangeleverd.

7. Bankrekeningen en besparing op inkomsten

- Als er geld overblijft op de gezamenlijke rekening kan het goed zijn om afspraken te maken dat dit naar rato wordt verdeeld of dat dit op de gezamenlijke spaarrekening wordt gestort. Gebruik gezamenlijke en privérekeningen: stort ieder vanaf de eigen privé rekening naar rato op een gezamenlijke rekening voor huishoudkosten. Bespaar hierop en stort het overschot op een gezamenlijke spaarrekening. Privé besparingen kunnen privé worden gespaard.

8. Einde samenleving

- Maak vooraf goede afspraken over wie blijft wonen, hoe verkoop en afwikkeling verlopen en hoe geschillen worden opgelost.

Testamenten | Belangrijke Keuzes

1. Benoemen van Erfgenamen

Benoem elkaar als erfgenamen. Ben je niet getrouwd of geregistreerd partner, zonder testament erven ouders, broers en zussen. Wil je ouders of broers/zussen toch iets nalaten? Gebruik een legaat om specifieke bedragen of bezittingen vast te leggen.

2. Kinderen en opeisbare Vorderingen

Besluit wanneer kinderen hun erfdeel mogen opeisen. Bijvoorbeeld bij hertrouwen, samenwonen of opname in een verzorgingshuis. Dit laatste kan helpen bij het besparen van hogere zorgkosten.

Onterven kinderen: Zij hebben altijd recht op hun legitieme portie (helft kindsdeel). Alleen in geld en deze moet wel binnen 5 jaar na overlijden worden opgeëist.

3. Rentevergoeding kinderen | Flexibele Renteclausule

Kinderen hebben volgens het wettelijk erfrecht recht op een rentevergoeding over hun erfdeel ter grootte van de wettelijke rente minus 6%, met een minimum van 0%. In het testament kan ook een andere rente worden afgesproken (maximaal 6% samengesteld). Dit kan voordelig zijn voor de kinderen na overlijden van de langstlevende. De vordering plus de rente worden afgetrokken van de nalatenschap waardoor minder erfbelasting betaald moet worden. Uiteraard is dit afhankelijk van het feit of de langstlevende inteert op het vermogen (wat blijft er nog over?) en van de levensverwachting. M.b.t. dit laatste is het verstandig om dit pas na overlijden van de eerst stervende te bepalen. Dan moet er wel een flexibele renteclausule zijn opgenomen in het testament.

4. Bewind over Erfenis

Laat het vermogen van minderjarige kinderen beheren door een (professionele) bewindvoerder tot minimaal hun 21e.

5. Combitelement ook wel keuzetestament

Van tevoren kan het niet duidelijk zijn of een testament fiscaal voordeliger uitpakt dan het wettelijk erfrecht.

Dit testament combineert de wettelijke verdeling en het vruchtgebruik testament.

De langstlevende kiest per vermogensbestanddeel wat fiscaal het meest gunstig is.

Optimale flexibiliteit. Omdat onduidelijk is wat de vermogenspositie is bij overlijden. En natuurlijk ook niet wat de levensverwachting van de langstlevende is.

6. Belangrijke Clausules

30-dagen-clausule:

Voorkomt dat de erfenis bij de familie van de ander terechtkomt bij een snel opeenvolgend overlijden.

Uitsluitingsclausule:

Zorgt ervoor dat geërfd vermogen niet bij een ex-partner belandt na echtscheiding of overlijden.

Verpleeghuisclausule:

De kinderen kunnen hun kandsdeel opeisen om te voorkomen dat het vermogen opgaat aan de (hoge) eigen bijdrage voor het verpleeghuis en dat dit opgaat aan teveel inkomstenbelasting (box 3) en erfbelasting.

Echtscheidingsclausule:

Zorgt ervoor dat een partner niet langer erfgenaam is zodra een scheiding in gang is gezet.

Voogdijregeling:

Bij gelijktijdig overlijden kun je bepalen wie voor minderjarige kinderen zorgt. Dit kan via de rechtbank met Digid of in een testament.

7. Tweekrapsmaking

In dit geval gaat het vermogen van de overledene (insteller) in eerste instantie naar A (bezuurde) en na overlijden van A gaat het vermogen alsnog naar B (verwachter). De basis hiervoor is dat wordt voorkomen dat het geld (wettelijk) ergens terecht komt, wat niet wenselijk is. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer de één erft van de ander. Wanneer de ander overlijdt, dan kan een deel van de nalatenschap van de eerst stervende “over” zijn. Wanneer dit deel niet bij de familie van de langstlevende mag komen, is deze tweekrapsmaking aan te raden.

8. Executele

Jullie bepalen hiermee wie jullie nalatenschap afwikkelt. Jullie bepalen in het testament zelf welke bevoegdheden de executeur krijgt. Dit kan bijvoorbeeld de notaris zijn. Deze is objectief. Maar uiteraard kan dit ook een familielid of bekende zijn. Natuurlijk is vertrouwen in deze persoon van groot belang.

9. Overige aandachtspunten

Begraven of cremeren:

Leg je wensen vast, inclusief locatie en details.

Sociale media:

Beslis wat er met je accounts gebeurt na overlijden en wie deze mag beheren.

Democratie clause:

De meerderheid kan beslissen bij de afwikkeling van de nalatenschap en niet de eenling, de dwarsligger, die in zijn eentje alles kan tegenhouden. Vooral van belang bij overlijden van de langstlevende, om te voorkomen dat de kinderen het langdurig niet eens worden.

Bezwarend opleggen:

Je kunt erfgenamen ook een bezwarend opleggen. Dat wordt bepaald dat zij binnen alle redelijkheid en billijkheid zaken moeten uitvoeren voor hun erfdeel.

Levenstestamenten

Een dergelijk testament bestaat feitelijk uit notariële volmachten, waarin jullie één of meerdere personen de bevoegdheid toekennen om namens jullie handelingen te verrichten wanneer jullie zelf wilsonbekwaam zijn geworden. Dit kan zowel een algehele volmacht zijn als een beperkte. Wanneer jullie zelf niet meer in staat zijn om beslissingen te nemen, zal de rechter bepalen wie dit voor jullie moet gaan doen. Met een levenstestament bepalen jullie dit zelf. Te denken valt aan alle financiële zaken, medische stappen enz. Uiteraard bepalen jullie zelf wanneer de volmachten in moeten gaan en waaraan de betreffende gevolmachtigde(n) zich moet/moeten houden.